

ÚKZÚZ upozorňuje na vysokou populační hustotu hraboše polního

31. 01. 2023

26.1.2023 - Tisková zpráva - Z výsledků lednových pozorování výskytu hraboše polního Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (ÚKZÚZ) vyplývá, že stav jeho populací od podzimu 2022 významně vzrostl. Průměrný počet aktivních východů z nor na hektar celorepublikově stoupl ze 439 v listopadu 2022 na 661 v lednu 2023, což představuje hodnotu 3,3násobku prahu škodlivosti. Aktuálně se hraboš zejména na Moravě dostává po třech letech do dalšího období přemnožení, což velmi podporuje také současný průběh počasí. ÚKZÚZ proto vyzývá zemědělce, aby situaci nepodcenili a využili všechny dostupné a povolené metody ochrany k omezení škodlivého výskytu tohoto škůdce.

Z více než 1 000 pozorování provedených v lednu 2023 byla nadpoloviční většina získána v porostech ozimých plodin a jednoletých kultur. Hodnoty v těchto plodinách dosahují prahu škodlivosti, který představuje pro zimní období hodnotu 200 aktivních východů z nor na hektar (AVN/ha).

Ve vytrvalých plodinách se hodnoty pohybovaly na úrovni 1 139 AVN/ha (zde je práh škodlivosti 400 AVN/ha), což odpovídá 2,8násobku prahu škodlivosti. Tato čísla představují ohrožení krmných plodin a silná poškození kmínků révy a mladých stromů v jarním období.

Nejvyšších čísel dosáhly populace v Jihomoravském a Olomouckém kraji. Zde se průměrné hodnoty vyhouply na 1 292 AVN/ha (6,5násobek prahu škodlivosti) a 1 252 AVN/ha (6,2násobek prahu škodlivosti), což jsou čísla odpovídající hodnotám kalamitních let.

Výjimkou nejsou počty přesahující 10 000 AVN/ha v porostech řepky nebo ječmene na Brněnsku, Kroměřížsku a Přerovsku. Mimo moravské kraje se ve větší míře objevují vysoké počty hrabošů také na Třebíčsku, Lounsku a Nymbursku.

ÚKZÚZ proto doporučuje zejména na polích s krmnými plodinami a v protierozních travních pásích rozmístění berliček pro dravé ptáky, kteří jsou schopni nástup gradace přirozeně tlumit v jejich počátcích. Řada zemědělců v porostech s přemnoženými hraboši aplikovala rodenticidy do nor již v průběhu podzimu 2022.

V současnosti je třeba provést monitoring stavu populace hraboše (s ohledem na délku 1 generačního cyklu stačí 1× za měsíc) a při překročení prahu škodlivosti zareagovat aplikací rodenticidů do nor, jakmile to podmínky dovolí.

Připomínáme, že aplikace za vlhka urychluje rozpad granulí a stává se tak neúčinnou. Mimo ruční vkládání do nor je možné využít i strojové aplikace rodenticidů, kdy jsou granule uloženy do umělé nory.

Další vývoj populací hraboše bude záviset na počasí v únoru a březnu, kdy začnou rostliny regenerovat a vegetovat. Situaci budeme i nadále sledovat a informovat o vývoji výskytů prostřednictvím Rostlinolékařského portálu nebo tiskových zpráv.

Ivana Kršková, tisková mluvčí, 737 267 642

Graf populace hrabošů 2019 - 2023

PRŮMĚRNÉ POČTY AKTIVNÍCH VÝCHODŮ Z NOR NA HEKTAR V LETECH 2019–2023 (ZDROJ ÚKZÚZ)

Mapa extrémních výskytů hraboše polního na území ČR v lednu 2023

hraboš polní – maximální výskyt od 01.01.23 do 31.01.23 – zdroj **Rostlinolékařský portál ÚKZÚZ**

